

OPPLÆRINGSDELEN I FORSKERUTDANNINGEN VED DET PSYKOLOGISKE FAKULTET, UNIVERSITETET I BERGEN

Vedtatt i styret for Det psykologiske fakultet 17. desember 2003, revidert 13. juni 2007 og 9. desember 2009.

Det vises til Reglement for graden philosophiae doctor (PhD) ved Universitetet i Bergen, § 4.2. *Opplæringsdelen* og retningslinjer ved Det psykologiske fakultet, Universitetet i Bergen.

Forskerutdanningen ved Det psykologiske fakultet:

Kandidaten skal få en grunnleggende opplæring som sammen med avhandlingen gir den nødvendige faglige bredde og fordypning som er nedfelt i målsettingen for doktorgradsutdanningen. Opplæringsdelen omfatter totalt 30 studiepoeng og inneholder en obligatorisk emnegruppe og valgfrie emner. Obligatorisk del er på 13 studiepoeng og valgfri del er på 17 studiepoeng.

Obligatorisk del:

a. Grunnemne i forskningsdesign, metode, etikk, vitensk.teori	8 studiepoeng
b. Formidling (stipendiatsamling)	2 studiepoeng
c. Populærvitenskapelig arbeid	3 studiepoeng

Grunnemnet, på til sammen 8 studiepoeng, skal gjennomføres og godkjennes. For godkjenning kreves a) tilstedeværelse på 80% av all undervisning og b) at kandidaten skriver et essay der eget prosjekt diskuteres i lys av emneinnholdet.

Som obligatorisk formidling regnes presentasjoner fra eget prosjekt på den faglige delen på en av fakultetets stipendiatsamlinger. Stipendiatsamlingene foregår hver høst.

Det forutsettes at kandidaten har hovedansvaret for utarbeiding av det populærvitenskapelige arbeidet. Videre gjelder følgende:

- Det populærvitenskapelige arbeidet skal være et arbeid som ikke retter seg mot fagfeller, og hvor teknisk/faglig språk nedtones slik at personer utenfor fagområdet kan forstå det.
- *Innhold:* Det populærvitenskapelige arbeidet trenger ikke nødvendigvis å basere seg på data fra egen forskning, men kan gjerne gi en generell fremstilling av ens forskningsområde.
- *Kanaler:* Det populærvitenskapelige arbeidet kan være alt fra kronikk, nettbaserte publiseringer (f.eks. Wikipedia), populærvitenskapelige foredrag, radio/TV-bidrag, bokkapitler (ikke lærebøker) osv.
- *Omfang:* Arbeidet og omfanget av arbeidet må kunne dokumenteres. Et skriftlig arbeid skal være publisert eller sendt til publisering (submitted) for å kunne godkjennes. Et foredrag skal være min. 30 minutter langt, og må dokumenteres med f.eks. program, manuskript og/eller powerpoint slides. Et intervju (uansett medium) må innbære et betydelig innslag av eget initiativ – det er ikke nok å være et "passivt intervjuobjekt" (man må for eksempel selv være med å utforme innholdet, problemstillinger, fokus, regi etc.). Radio/Tv-opptredener må også ha et visst omfang/lengde for å kunne bli godkjent.

Dokumentasjon av arbeidet legges ved når opplæringsdelen søkes godkjent. Fakultetets godkjenningsinstans er Forsknings- og forskerutdanningsutvalget.

Valgfri del:

I tillegg til obligatorisk opplæring skal kandidaten gjennomføre og få godkjent studiepoengsnormerte forskeremner/-aktiviteter, jfr. nedenfor. Emnene kan være arrangert av Det psykologiske fakultet eller andre fakulteter ved Universitetet i Bergen eller ved andre universiteter/forskningsmiljø i Norge, evt. i utlandet. Der det arrangeres fagrettet/forskningsområde relatert opplæring, for eksempel i forbindelse med fakultetets forskerskoler, forutsettes denne å inngå i opplæringsplanens valgfrie del. Valgfri del omfatter til sammen 17 studiepoeng.

1. Metode	3-10 studiepoeng
2. Perspektiv	4-10 studiepoeng
3. Formidling	0-6 studiepoeng
4. Etikk/vitenskapsteori	2-6 studiepoeng

Formidling som inngår i opplæringsdelens valgfrie del skal attesteres av hovedveileder i forbindelse med søknad om godkjenning av opplæringsdelen av programmet. Emner i kunnskapsformidling/pedagogisk opplæring, som for eksempel utviklingsprogram i universitetspedagogikk, kan godkjennes som del av valgfri opplæring innen formidling.

For kandidater med forskningsprosjekt hvor det inngår bruk av forsøksdyr, er opplæring i bruk av forsøksdyr i psykologisk forskning obligatorisk. Emnet kan gis inntil 6 studiepoeng innen etikk/vitenskapsteori.

Deltakelse i forskeremne uten studiepoengsnormering, f. eks. i utlandet, kan godkjennes etter søknad til Forsknings- og forskerutdanningsutvalget som vil beregne studiepoeng for dem. Godkjenning forutsetter innlevering av dokumentasjon for både emneopplegget og gjennomføringen. Opphold ved utenlandsk/annen nasjonal forskningsinstitusjon kan godkjennes etter søknad (maksimum 6 studiepoeng).

Der det ikke foreligger emnetilbud eller andre muligheter for opplæring innen kandidatens forskningsfelt, kan også individuelt pensum (spesialpensum) godkjennes etter søknad (maksimum 3 studiepoeng). Beskrivelse av spesialpensum skal være slik at det er mulig å vurdere innhold, nivå og omfang. Eksaminasjon gjennomføres av veileder med en sensor oppnevnt av Forsknings- og forskerutdanningsutvalget.

Emner på mastergradsnivå kan i spesielle tilfeller godkjennes som en del av forskerutdanningen. Dette må imidlertid vurderes individuelt, og i samråd med veileder. Maks 3 studiepoeng kan gis for emner på mastergradsnivå.

For godkjenning av emner i valgfri del skal det i emnegodkjenningen fortrinnsvis være krav ut over oppmøte og forberedelse. Opplæringsplanen skal settes opp i samråd med hovedveileder.

Eksamener/emnegodkjenninger som ved søknad om opptak er eldre enn 5 år kan ikke inngå i opplæringsdelen.

Retningslinjer for beregning av studiepoeng:

Normalt vil 25-30 timers arbeidsbelastning gi uttelling i form av 1 studiepoeng.

- a. Forskeremne/-aktiviteter ved universiteter i Norge er vanligvis studiepoengsnormert. For forskeremne som ikke er studiepoengsnormert, se retningslinjer ovenfor.

- b. Annen mottatt undervisning med relevans for egen forskning i form av forelesninger, praktiske øvelser, gruppearbeid og deltakelse i seminar: maksimalt 6 studiepoeng kan oppnås på denne måten
- c. Fremlegging av resultat fra eget prosjekt ved kongress eller annet forskerforum:
 - 1 presentasjon i nasjonalt forum gir 1 studiepoeng
 - 1 presentasjon i internasjonalt forum gir 2 studiepoeng (maksimalt 3 studiepoeng kan oppnås på denne måten)
- d. Forskningsopphold av minst 2 ukers sammenhengende varighet ved utenlandsk/annen nasjonal institusjon. 2 uker gir 3 studiepoeng. (maksimum 6 studiepoeng kan oppnås på denne måten).
- e. Forelesninger på universitetsnivå:
 - 1 originalforelesning a 45 minutter gir 1 studiepoeng (gis en gang, og ikke dersom forelesningen gjentas). 8 timer seminarundervisning gir 1 studiepoeng. Veiledning utover undervisningsplikt: 1,5 for veiledning av semesteroppgave og 3 for veiledning av fullført masteroppgave. Maksimum 3 studiepoeng kan oppnås på denne måten.
 - Undervisning utenom pliktarbeid må dokumenteres, og foregå under veiledning av en fast vitenskapelig ansatt. Forelesningene kan godkjennes under formidling i valgfri del.
- f. Individuelt lesepensum, etter søknad, og eksaminasjon. 1000 sider gir 3 studiepoeng. (maksimum 3 studiepoeng kan oppnås på denne måten)
- h. Godkjent psykologisk spesialitet eller tilsvarende godskrives med 5 studiepoeng under perspektiv.

Det benyttes et eget skjema for søknad om godkjenning av opplæringsdelen.